

Beleidsnota 2019 – 2024

Financiën en Begroting

Ingediend door de heer Matthias Diependaele,
Vlaams minister van Financiën en Begroting, Wonen en Onroerend
Erfgoed

**Vlaamse
Regering**

I. INHOUDSTAFEL

I. INHOUDSTAFEL	1
II. SAMENVATTING	2
III. OMGEVINGSANALYSE	3
IV. BELEIDSVELD I. /ISE I. BUDGETTAIR BELEID	6
1. TOELICHTING	6
2. BELEIDSVISIE	6
V. BELEIDSVELD II. /ISE II. FISCALITEIT	8
1. TOELICHTING	8
2. BELEIDSVISIE	8
VI. BELEIDSVELD III. /ISE III. FINANCIËLE OPERATIES	12
1. TOELICHTING	12
2. BELEIDSVISIE	13
VII. BELEIDSVELD IV. /ISE IV. BOEKHOUDING	13
1. TOELICHTING	13
2. BELEIDSVISIE	14
VIII. LIJST MET AFKORTINGEN	16
IX. BIJLAGE REGELGEVINGS- EN DECREETSEVALUATIEAGENDA	17
1. REGELGEVINGSAGENDA.....	17
2. DECREETSEVALUATIE-AGENDA	20

II. SAMENVATTING

Deze beleidsnota legt een aantal duidelijke beleidsaccenten voor wat het beleidsdomein Financiën en Begroting betreft. Omdat de beleidsnota op basis van beleidsvelden en inhoudelijke structurelementen (ISE) is ingedeeld, worden die accenten hierna ook zo weergegeven. De beleidsaccenten moeten uiteraard een antwoord bieden op de diverse uitdagingen die in de omgevingsanalyse worden geschetst. Sinds 2018 is er een vertraagde groei van het BBP merkbaar voor het Vlaams Gewest. Desondanks kan een verhoging van de werkzaamheidsgraad worden vastgesteld. Er zijn evenwel nog heel wat vacante jobs in Vlaanderen, de activiteitsgraad is internationaal bekeken aan de lage kant en het verschil tussen de laagste lonen en een werkloosheidsuitkering is beperkt.

Investerings blijken belangrijk voor de economie en het economisch draagvlak is op haar beurt dan weer van belang voor het creëren van welvaart en welzijn. De publieke uitgaven en belastingen zijn dan weer de hoogste bij de OESO-landen, hetgeen de roep om een prestatiegeïntegreerde begroting doet stijgen. Er moet hierbij een sterke koppeling gemaakt worden tussen beleid en begroting.

In de eerste plaats is er het beleidsveld "budgettair beleid". Hoewel er een beperkt begrotingstekort wordt verwacht in 2020, streven we vanaf 2021 opnieuw naar een nominaal begrotingsevenwicht. We drijven de investeringen op en streven naar een transparant budgettair beleid waar een duidelijke link tussen beleid en begroting aanwezig is. We vereenvoudigen en optimaliseren het begrotingsproces door waar mogelijk verder te digitaliseren.

In het beleidsveld "fiscaliteit" staan enkele belastingverlagingen en -hervormingen centraal waarbij we erover waken dat de globale belastingdruk niet stijgt. In de eerste plaats is er de jobbonus, die het verschil tussen werken en inactiviteit moet vergroten en zo de werkzaamheidsgraad verder moet verhogen. Het systeem van de dienstencheques blijft bestaan, maar de belastingvermindering daalt naar 20%. Verder vinden er wijzigingen plaats binnen de woonfiscaliteit, we willen voortaan vooral het verwerven van een eigen woning, eerder dan het bezit van een woning, met een fiscaal voordeel ondersteunen. De Vlaamse Regering heeft er verder voor gekozen om de erfbelasting verder te hervormen. We bewaken hierbij de samenhang met de schenkbelasting. Een ander werkpunt situeert zich in de verkeersfiscaliteit, met een vergroening van het wagenpark en het bestuderen van optimalisatiemogelijkheden binnen de kilometerheffing voor vrachtwagens. We optimaliseren waar mogelijk ook de huidige regelgeving omtrent onroerende voorheffing. Binnen onze Vlaamse fiscale bevoegdheden willen we verder eveneens ondernemingen in Vlaanderen verder ondersteunen.

De beleidsaccenten inzake het beleidsveld "financiële operaties" zijn ook duidelijk. We blijven verder werken aan onze evenwichtige financieringsstrategie en houden onze schuld onder controle door de doelstellingen geformuleerd in de schuldnorm te bewaken. In onze financieringsinstrumenten streven we ook een goede mix na waarin ook duurzame obligaties een belangrijke plaats innemen.

In het beleidsveld "boekhouding" laten we het Dienstencentrum Boekhouding (DC Boekhouding) uitgroeien tot een 'gedeeld dienstencentrum' waarbij we verder investeren in klantvriendelijkheid zonder de doelstellingen van een gedeeld dienstencentrum uit het oog te verliezen. De ondersteunende functies rond boekhouding blijven we binnen het Vlaamse holdingmodel dus concentreren bij het DC Boekhouding. Hierbij verliezen we de kostenefficiëntie alsook de kwaliteit van de onderliggende taken en processen niet uit het oog. We bouwen de dienstverlening ook verder uit door het boekhoudsysteem te laten evolueren tot een moderne ERP (Enterprise Resource Planning) tool, waarin boekhoudkundige processen worden geïntegreerd met logistieke flows.

III. OMGEVINGSANALYSE

In de economische vooruitzichten 2019-2020 van september jongstleden wijst het Federaal Planbureau er op dat de economische groei in ons land voor het tweede jaar op rij aan elan verliest. De oorzaak wijdt het Planbureau aan de internationale conjunctuurvertraging die de uitvoergroei afremt. Hierdoor is in 2018 de BBP groei in ons land al teruggevallen tot 1,4% om dit jaar nog verder te dalen tot 1,1%. In 2020 wordt verwacht dat de uitvoer verder zal verzwakken maar omdat de binnenlandse vraag toeneemt, zou de groei in 2020 ook nog op 1,1% uitkomen.

In de eurozone bedroeg de economische groei in 2018 1,9%. De groei in 2019 en 2020 zou volgens het Federaal Planbureau terugvallen tot 1%. De eurozone, die een veel opener economie is dan de Amerikaanse en de Chinese, lijdt sterker onder de terugval van de wereldhandel. De verwachte groeicijfers voor dit en volgend jaar in ons land en de Eurozone veronderstellen dat er geen verdere escalatie is van de handelsoorlogen alsook dat er geen harde Brexit komt. Voor de zomer was het Federaal Planbureau op basis van HERMREG in zijn lange termijn vooruitzichten iets optimistischer over de economische groei in 2019. De economische groei in het Vlaams Gewest die 2,0% in 2017 bedroeg en voor 2018 wordt geraamd op 1,7%, zou in 2019 terugvallen naar 1,5% terwijl de BBP groei in ons land 1,3% zou bedragen in 2019.

Tabel 1: Voornaamste macro-economische resultaten van de regionale projectie¹

	2017	2018	2019	2020	2021	2022	2023	2024
jaar-op-jaar groei BBP in volume: Vlaams Gewest	2,0	1,7	1,5	1,6	1,6	1,5	1,4	1,4
jaar-op-jaar groei BBP in volume: Rijk	1,7	1,4	1,3	1,4	1,4	1,3	1,3	1,3

*: gemeten op basis van de Enquête naar de Arbeidskrachten; leeftijdscategorie 20-64 jaar.

De middellange termijnvooruitzichten voorzien een reële groei van het BBP voor het Vlaamse Gewest van gemiddeld 1,5% voor de periode 2018-2024. De groei van de Vlaamse economie zou volgens het Federaal Planbureau op basis van de HERMREG-update per juli 2019² voor 2019 en 2020 uitkomen op 1,5% voor beide jaren. Dit is een lichte aanpassing naar beneden toe ten opzichte van de HERMREG-projectie van 1,6% voor 2019. Vlaanderen zou met die voorspellingen beter presteren dan het Belgische gemiddelde (+1,3% en +1.3%) en zou in 2019 en in 2020 respectievelijk 70 basispunten en 60 basispunten meer groei kennen dan het Brussels Hoofdstedelijk Gewest terwijl het verschil met de groei in het Waalse Gewest voor beide jaren 30 basispunten zou bedragen.

De sterke gediversifieerde economie binnen het Vlaamse Gewest heeft, naast onder meer het orthodox budgettair beleid en de lage schuldgraad, er mede toe geleid dat de rating van Aa2 door Moody's in 2019 opnieuw werd bevestigd.³ Die rating is daarenboven hoger dan die van de federale overheid (*i.e.* Aa3).

¹ HERMREG, *regionale economische vooruitzichten 2019-2024*,
<https://www.statistiekvlaanderen.be/sites/default/files/atoms/files/hermreg-rapport-2019.pdf>

³ Moody's, *Update to credit analysis – the Community of Flanders*,
<https://fin.vlaanderen.be/sites/default/files/atoms/files/Credit%20Opinion%20-%20Flanders-the-Community-of%20-%2027Sep19.pdf>.

Tabel 2 biedt een beknopt overzicht van de **sensitiviteit** van de geraamde middelen uit de herziene Bijzondere Financieringswet **voor inflatie (CPI) en economische groei** (BBP).

Tabel 2: Sensitiviteit middelen Vlaamse overheid (in duizend euro); Het schetst de impact van een wijziging van 0,1 procentpunt (tien basispunten) weergegeven voor de begroting 2020.⁴

Parameter	Middelen 2020
BBP 2019	27.627
CPI 2019	34.022

De impact van **economische groei** blijkt uit Tabel 2. Maatregelen waarbij onder meer (nieuwe) investeerders aangetrokken worden, kunnen bijdragen tot de economische groei.⁵ **Investerings** in het algemeen zijn belangrijk voor een economie.⁶ Niet alleen worden oudere, afgeschreven activa vervangen door nieuwe productiemiddelen, maar economische actoren zoals bedrijven en overheidsinstellingen kunnen ook beslissen om te investeren in nieuwe activa. Dat verhoogt het productiepotentieel van een economie en dus ook de potentiële economische groei. Het economisch draagvlak blijft immers belangrijk voor het creëren van welvaart en welzijn. In internationale benchmarking wordt doorgaans als indicator hiervan het BBP per capita gebruikt. De determinanten van het BBP per capita zijn meer bepaald de arbeidsproductiviteit per gewerkt uur, het aantal gewerkte uren per werknemer, de werkzaamheidsgraad en de verhouding van de bevolking op beroepsactieve leeftijd t.o.v. de totale bevolking. Via het beleid kan op die diverse determinanten worden ingespeeld.

Volgens de diensten van de Europese Commissie zou een toename van de overheidsinvesteringen of zelfs een wijziging van de samenstelling ervan een positief effect hebben op de economische groei op middellange tot lange termijn. Dit terwijl diezelfde diensten tevens verwachten dat de economische groei geleidelijk zal vertragen.⁷ Investerings in wetenschappelijk onderzoek en in algemene infrastructuur (wegen, communicatienetwerken, havens, openbaar vervoer) verhogen immers de productiviteit want ze maken een land/regio aantrekkelijker voor bijkomende investeringen.

De natuurlijke bovengrens van de werkzaamheidsgraad is de activiteitsgraad, dat is de verhouding van het aantal werkenden en werkzoekenden t.o.v. de bevolking op beroepsactieve leeftijd (20-64-jarigen)⁸. Mensen langer aan het werk houden en mensen uit inactiviteit (bv uit een statuut niet-werkzoekend) halen, verhoogt de activiteitsgraad.

De werkzaamheidsgraad kunnen we ook verhogen door de werkloosheidsgraad te verminderen. Die laatste is de afgelopen jaren gedaald maar blijft, vooral bij vrouwen⁹ en oudere werknemers, nog steeds vrij hoog. Het aantal vacante jobs in België is dan weer sterk gestegen sinds 2015, met Vlaanderen op kop.¹⁰ Er dient evenwel vastgesteld te worden dat het verschil tussen een werkloosheidsuitkering en de laagste lonen klein is. Volgens de diensten van de Europese

⁴ Nota budgettaire beleid 2019, https://fin.vlaanderen.be/sites/default/files/atoms/files/NBR_2019-2024.pdf

⁵ OECD (2019), *2019 Economic review of Belgium*.

⁶ Het Advies Begrotingstraject ter voorbereiding van het stabiliteitsprogramma 2019-2022 van de Hoge Raad van Financiën, maart 2019, https://www.hogeraadvanfinancien.be/sites/default/files/public/publications/hrf_fin_advies_2019_03.pdf.

⁷ WERKDOCUMENT VAN DE DIENSTEN VAN DE COMMISSIE Landverslag België 2019, SWD(2019) 1000 final, https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/2019-european-semester-country-report-belgium_nl.pdf, 4.

⁸ Want per definitie is de Werkzaamheidsgraad gelijk aan de activiteitsgraad maal (1 minus werkloosheidsgraad)

⁹ OECD (2019), *2019 Economic review of Belgium*, figuur 27.

¹⁰ OECD (2019), *2019 Economic review of Belgium*, figuur 1.3.

Commissie bestaan er nog steeds negatieve prikkels om te werken en er is nog altijd behoefte aan een versterking van de doeltreffendheid van een actief arbeidsmarktbeleid, met name voor kwetsbare groepen.¹¹ Financiële incentives en een aantrekkelijker fiscaal kader om te werken, kunnen een antwoord bieden op voorgaande vraagstukken.¹²

De **publieke uitgaven en de belastingen** in België zijn bij de hoogste bij de OESO-landen.¹³ Verdere maatregelen worden nodig geacht om de doeltreffendheid en de samenstelling van de overheidsuitgaven te verbeteren.¹⁴

Uitgaventoetsingen en beleidsevaluaties verhogen de efficiëntie van de uitgaven.¹⁵ **Zowel de OESO als de Europese Commissie schuiven uitgaventoetsingen ('spending reviews') dan ook naar voor als middel om de uitgaven te prioriteren.** Het invoeren van uitgaventoetsingen wordt als een geschikte maatregel naar voor geschoven in recente landenspecifieke aanbevelingen voor België. De aanbeveling voor 2018-2019 luidt als volgt: "De efficiëntie en samenstelling van de overheidsuitgaven op alle overheidsniveaus verbeteren om ruimte te creëren voor openbare investeringen, met name door uitgaventoetsingen uit te voeren". Vlaanderen wordt als goed voorbeeld vernoemd in de consideransen: "Uitgaventoetsing kan bijdragen tot een slimmere toewijzing van de uitgaven en een groeivriendelijke consolidatie ondersteunen. Alleen Vlaanderen is van plan om in zijn begrotingsproces op gewestelijk niveau een uitgaventoetsing in te voeren.". Met de steun van de Europese Commissie werden met een proefproject reeds de eerste stappen gezet in de opname van uitgaventoetsingen in het Vlaamse begrotingsproces.¹⁶

Zowel de OESO als de Eurogroep en de Raad van Europa benadrukken ook het belang van **een prestatie-geïnfomeerde begroting**.¹⁷ Het Rekenhof gaf aan dat de monitoring van prestaties op basis van indicatoren een belangrijke voorwaarde vormt om van een volwaardige prestatiebegroting te kunnen spreken.¹⁸ Verder pleit de Europese Commissie voor **een meer strategische, middellange termijn benadering van de begroting met een sterkere koppeling tussen beleid en begroting** en met aandacht voor ex ante en ex post evaluaties van de beleidsinitiatieven.¹⁹

¹¹ WERKDOCUMENT VAN DE DIENSTEN VAN DE COMMISSIE Landverslag België 2019, SWD(2019) 1000 final, https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/2019-european-semester-country-report-belgium_nl.pdf, 5.

¹² OECD (2019), *2019 Economic review of Belgium*.

¹³ OECD (2019), *2019 Economic review of Belgium*.

¹⁴ WERKDOCUMENT VAN DE DIENSTEN VAN DE COMMISSIE Landverslag België 2019, SWD(2019) 1000 final, https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/2019-european-semester-country-report-belgium_nl.pdf, 5.

¹⁵ OECD (2019), *2019 Economic review of Belgium*.

¹⁶ WERKDOCUMENT VAN DE DIENSTEN VAN DE COMMISSIE Landverslag België 2019, SWD(2019) 1000 final, https://ec.europa.eu/info/sites/info/files/file_import/2019-european-semester-country-report-belgium_nl.pdf, 23.

¹⁷ "Aanbeveling van de Raad van 9 juli 2019 over het nationale hervormingsprogramma 2019 van België en met een advies van de Raad over het stabiliteitsprogramma 2019 van België", <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/NL/TXT/PDF/?uri=OJ:C:2019:301:FULL&from=NL>; OECD (2019), *2019 Economic review of Belgium*.

¹⁸ Rekenhof (2019), *Onderzoek van de Vlaamse begroting voor 2019 en Naar een prestatiebegroting bij de lokale besturen en de Vlaamse overheid*

¹⁹ Ondersteuningsdienst voor Structurele Hervormingen van de Europese Commissie – Technisch rapport mei 2019 aangaande de integratie van spending reviews in het begrotingsproces, https://fin.vlaanderen.be/sites/default/files/atoms/files/MC_Flanders_-_Technical_Assistance_Mission_Report_%20Master%20V5.pdf en OESO landenrapport 2019.

Supranationale entiteiten benadrukken dat zware administratieve lasten, complexe wetgeving en de geringe digitalisering van openbare diensten drukken op ondernemerschap en investeringen. De **belastingheffing wordt daarbij op sommige gebieden nog steeds als complex aangemerkt**. Daarbij halen de diensten van de Europese Commissie eveneens aan dat beleidsvorming nog steeds gebaat is bij een verbetering van de analytische ondersteuning.

Samenvattend is een langetermijnvisie belangrijk in het licht van een maatschappij en een wereld die constant in evolutie is.²⁰ Zo is het van belang om op fiscaal vlak een antwoord te bieden aan de (nieuwe) noden die ontstaan in het licht van deze veranderende samenleving.

IV. BELEIDSVELD I. /ISE I. BUDGETTAIR BELEID

1. Toelichting

Binnen het beleidsveld budgettair beleid is er slechts één ISE. Onder dit ISE worden de taken opgenomen die verband houden met de werkzaamheden rond het budgettair beleid en de begroting, waaronder:

- Opmaak begroting;
- Opmaak meerjarenraming;
- Opmaak monitoring;
- Opmaak begrotingsadviezen;
- Opvolging Europese dossiers;
- Coördinatie ESR-problematiek;
- Projecten in het kader van een leesbare begroting: transparantie en prestatiebegroting;
- Uitbouw van een consolidatietool teneinde de rapporteringsmogelijkheden beter op elkaar af te stemmen en uit te breiden.

2. Beleidsvisie

De Vlaamse Regering in het algemeen en ikzelf als bevoegde minister voor de financiën en de begroting willen het budgettair orthodoxe traject van de vorige Vlaamse Regeringen onverkort doorzetten.

De Vlaamse begroting van 2019 zal, net zoals de begroting van 2017 en 2018, in nominaal evenwicht zijn of zelfs een licht overschot realiseren. 2020 wordt daarentegen een budgettair moeilijker jaar. Er zijn meerdere oorzaken die aan de basis liggen: de onzekere internationale conjunctuur, de impact van een eventuele Brexit, de spanningen in de mondiale handelsbetrekkingen, de federale tax shift die op kruissnelheid komt en de impact van afgesloten Vlaamse CAO's. Om die redenen heeft de Vlaamse Regering ervoor geopteerd om in 2020 een beperkt nominaal begrotingstekort toe te laten. In 2020 realiseren we reeds fiscale hervormingen waarbij bepaalde lastenverlagingen onmiddellijk impact hebben, terwijl de opbrengsten van andere fiscale maatregelen zich pas na enkele jaren manifesteren.

Vanaf 2021 moet de Vlaamse begroting opnieuw in evenwicht zijn. Het nominaal evenwicht wordt vanaf dan de begrotingsdoelstelling; geen overschotten, maar ook geen tekorten. Bij het afdichten van deze nominale evenwichtsdoelstelling zal de Vlaamse Regering geen rekening houden met de bouwkosten gerelateerd aan de Oosterweelverbinding. Het gaat immers om een eenmalige investering met groot macro-economisch belang op internationaal niveau op basis van een financieel model.

²⁰ Vizier 2030, een 2030-doelstellingenkader voor Vlaanderen, https://do.vlaanderen.be/sites/default/files/atoms/files/Visienota_Vizier_2030_VR201905_0.pdf.

Vanuit Europa komen alvast positieve signalen. De nieuwe Europese commissaris voor begroting zal de volle flexibiliteit van de begrotingsregels mogen benutten en een groeivriendelijke budgettaire benadering moeten nastreven in de eurozone. Ik heb er het volste vertrouwen in dat de door Vlaanderen gevraagde flexibiliteit voor de bouwkosten van de Oosterweelverbinding past binnen een groeivriendelijke benadering van investeringen en dat Vlaanderen bijgevolg van deze volle flexibiliteit moet kunnen genieten. Ook de Hoge Raad van Financiën onderschrijft de visie dat deficit spending mogelijk is voor investeringen met directe terugverdieneffecten op voorwaarde dat die directe opbrengsten in de daaropvolgende jaren niet worden uitgegeven maar gespaard.

Aandacht voor het nominaal begrotingsresultaat betekent niet dat het **structureel begrotingsresultaat** gedegradeerd wordt. In maart 2015 heeft het secretariaat van de Hoge Raad van Financiën (HRF) een voorstel uitgewerkt om zelf het structureel saldo te berekenen voor de deelstaten. Een beperking van deze methode was dat er nog geen rekening gehouden werd met de wijzigingen ingevolge de Zesde Staatshervorming en dat er dus een actualisering vereist is. Binnen het secretariaat van de HRF zijn op dit vlak stappen genomen, maar dit heeft nog niet geresulteerd in een geactualiseerde methode die goedgekeurd werd door de leden van de Hoge Raad van Financiën. Wellicht zal dat in de loop van de komende regeerperiode wel het geval zijn.

Het werken met een structureel begrotingsevenwicht heeft echter als nadeel dat het bepalen van de output gap, een essentiële factor in dit evenwicht, complex is, niet in het minst op regionaal niveau. Bovendien zijn puntschattingen van de output gap volatiel en onderhevig aan grote ex-post correcties. Bijgevolg is het structureel resultaat ook geen ideaal kompas voor Vlaanderen om een duurzaam begrotingsbeleid aan op te hangen.

Binnen de bedoelde uitgavenevolutive zullen de investeringen een bijzondere plaats innemen. Investeringen zijn immers de motor van onze economie. Het is de bedoeling onze **investeringen te verhogen**. Gerichte investeringen zijn verantwoord, als ze op termijn renderen (maatschappelijke en economische return). Als we hervormingen doorvoeren, moeten die passen binnen de globale begrotingsdoelstellingen over de nieuwe bestuursperiode heen. Daarom worden in deze legislatuur heel wat bijkomende middelen voor investeringen (1,64 miljard) vrijgemaakt alsook bijkomende middelen voor onderzoek en ontwikkeling.

Met het oog op een onderbouwde beleidsondersteuning zet ik verder in op het uitrollen van de prestatiebegroting. Prestatiebegroting is een noemer die vele ladingen kan dekken, de term wordt vaak geherinterpreteerd en verbreed doordat prestatiebegrotingen doorheen de tijd veranderen en elke overheid relatief unieke hervormingen doorvoert. De OESO hanteert volgende definitie: prestatiebegroting verwijst naar het gebruik van prestatie-informatie om de begrotingsbeslissingen te informeren of op te baseren en/of om meer transparantie en verantwoording toe te voegen aan het begrotingsproces.

De Vlaamse overheid wil, conform de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën van 29 maart 2019 (VCO), evolueren van een inputbegroting naar een prestatie-geïnformeerde begroting. Bij **prestatie-geïnformeerd begroten** wordt prestatie-informatie systematisch gebruikt om budgettaire beslissingen te helpen voeden. De middelen worden op een indirecte manier gerelateerd aan de verwachte prestaties.

Een cruciale voorwaarde om tot een meer prestatiegerichte begroting te komen, is het op een eenduidige manier kunnen koppelen van de uitgaven aan de doelstellingen van een overheid. Wanneer een koppeling tussen beide ontstaat, wordt het mogelijk hierover in dialoog te treden. Prestatie-informatie kan gebruikt worden als referentiekader bij de voorbereiding van

beleidskeuzes binnen een beleidsdomein en als verantwoordingselement wanneer de budgetten moeten worden toegewezen.

Om de band tussen beleid en begroting te versterken, is er in de VCO voor gekozen om de beleids- en begrotingsinformatie te bundelen in een nieuw geïntegreerd document, de beleids- en begrotingstoelichting (BBT). In dat opzicht is de BBT een duidelijke stap in de richting van prestatie-geïnfomeerd begroten én een stap in de richting van **een meer transparant budgettair beleid**. Voorafgaandelijk aan de opmaak van een BBT moet worden nagedacht over:

- Wat willen we bereiken?
- Wat gaan we daarvoor doen?
- Hoeveel budget wordt er tegenover gezet?

In dat kader bouwen we verder aan het overzichtelijk in kaart brengen van alle subsidiestromen van de Vlaamse overheid dit met het oog op het scheppen van meer transparantie in de besteding van overheidsmiddelen en om dubbele subsidiëring te vermijden. Dit realiseren we in samenwerking met de minister, bevoegd voor ICT en Facilitair Management.

Op basis van een grondige evaluatie van het pilootproject inzake de uitgaventoetsingen (spending reviews) bekijken we ook de verdere uitrol van dit instrument en de impact ervan op de organisatie van het begrotingsproces.

De leesbaarheid van de begroting blijft uiteraard een aandachtspunt. Zo schaffen we de DAB's VIF en MINA af. Hiermee bevorderen we niet alleen de leesbaarheid van de begroting, maar verminderen we eveneens de administratieve lasten en schaffen we achterhaalde structuren af. Ook bekijken we hoe we de verschillende behandeling van ministeries en rechtspersonen inzake het onderscheid tussen apparaats- en beleidskredieten kunnen wegwerken.

Het vereenvoudigen en optimaliseren van het begrotingsproces gaat hand in hand met de digitalisering van onze overheidsprocessen. De ontwikkeling van een begrotings- en consolidatietool moet de processen van begroting, monitoring en uitvoering automatiseren, stroomlijnen en beter op elkaar afstemmen. Het verlagen van risico's en het standaardiseren van de taken via digitalisering van processen zal mijn administratie meer tijd geven voor inhoudelijke analyses, hetgeen het beleid ten goede zal komen. Het verder inzetten op digitalisering impliceert ook een versterking van het aanbod van open data en beleidsgerichte rapporteringen over de begroting.

V. BELEIDSVELD II. /ISE II. FISCALITEIT

1. Toelichting

Binnen het beleidsveld fiscaliteit is er slechts één ISE. Onder dit ISE worden de taken opgenomen die verband houden met de werkzaamheden rond fiscaliteit.

De beleidskredieten die aan dit ISE toe te wijzen zijn, hebben betrekking op:

- Fiscale uitgaven;
- Subsidies Viapass;
- Kosten voor de inning van gewestbelastingen (inclusief exploitatie en ontwikkelingen IT-infrastructuur).

2. Beleidsvisie

Samen met de Vlaamse Regering wil ik belangrijke **belastingverlagingen** in bepaalde domeinen realiseren (verlaagd verkooprecht in de woonfiscaliteit, de vriendenerfenis in de erfbelasting en de Vlaamse jobbonus). Dat moet onze gezinnen en onze bedrijven de nodige zuurstof geven om, samen met ons, de droom van Vlaamse excellentie te realiseren. Daarnaast

voeren we ook noodzakelijke **belastinghervormingen** door zonder de globale belastingdruk te laten toenemen. Op de concrete bestanddelen ga ik hierna concreter in.

Ik wil werken nog meer lonend maken voor de meest kwetsbaren in onze maatschappij en meer mensen aan het werk krijgen. Ik voer samen met de minister van Werk, vanaf 2021 een **jobbonus** in om het verschil tussen werken en inactiviteit te vergroten om zo de werkzaamheidsgraad in Vlaanderen verder te verhogen. Hierbij zorgen we er tegelijk ook voor dat mensen met een laag loon uit arbeid meer netto overhouden. De jobbonus bedraagt minimaal 600 euro op jaarbasis, met name voor mensen die voltijds werken en hierbij tot maximaal 1.700 euro bruto per maand verdienen. Het bedrag van de Vlaamse jobbonus wordt vervolgens uitgefaseerd richting een bruto maandloon bij voltijdse prestatie van 2.500 euro. Bij het bepalen van de hoogte van het bedrag van de Vlaamse jobbonus houden we ook rekening met het werkelijk aantal gepresteerde uren. Samen met het departement WSE zal ik de impact en doorwerking van de maatregel op de Vlaamse arbeidsmarkt evalueren.

We kiezen er ook voor om het **systeem van de dienstencheques te behouden** door de nominale prijs van de cheques ongewijzigd te laten. Het fiscale voordeel reduceren we evenwel tot een belastingvermindering aan 20% (voorheen 30%), om de fiscale uitgave onder controle te houden en omdat we er tevens van overtuigd zijn dat dit het systeem niet zal onderuit halen.

In de **woonfiscaliteit** verschuiven we het fiscale voordeel van het hebben van een woning naar het verwerven ervan. Divers onderzoek heeft aangetoond dat de woonbonus de vooropgestelde doelen niet (of niet geheel) bereikt heeft. Zo is er geen significant effect op de eigendomsverwerving²¹ en is de marktverstoring onder de vorm van het duurder maken van de huizen (en bij afgeleide de huurprijzen) al meermaals aangekaart.²² Tegelijk met de uitdoving van de woonbonus verlagen we het tarief van het verkooprecht voor de aankoop van een enige, eigen gezinswoning van 7% tot 6%. Bij een ingrijpende energetische renovatie (IER) verlagen we dat tarief zelfs verder tot 5%.

We wensen de impact van de hervorming (tariefverlaging verkooprecht in combinatie met de uitdoving van de woonbonus) op de Vlaamse vastgoedmarkt zo beperkt mogelijk houden. De geïntegreerde woonbonus dooft uit vanaf 1 januari 2020. Hiervoor is de datum van de authentieke leningsakte bepalend. Vanaf 1 januari 2020 geldt bij de aankoop van de enige gezinswoning het verlaagd tarief binnen het verkooprecht. De datum van de authentieke koopakte wordt aanvaard om te genieten van het verlaagde tarief in die situaties waarbij de koopovereenkomst ('compromis') al dateert van vóór 1 januari 2020, maar de authentieke koopakte pas na die datum verleden kan worden. Voor koopovereenkomsten die afgesloten worden na 1 januari 2020 zijn sowieso de nieuwe verlaagde tarieven voor de enige gezinswoning van toepassing.

Samen met de Vlaamse minister bevoegd voor energie wil ik me ook inzetten om in navolging van het Vlaams Regeerakkoord met de federale overheid te overleggen om het 6% btw-tarief voor vernieuwbouw na sloop zo snel als mogelijk te hervormen tot een gericht instrument op de gebouwschil in alle Belgische steden en gemeenten.

De Vlaamse Regering heeft ervoor gekozen de **erfbelasting verder te hervormen**. We gaan daarmee verder op de reeds door de vorige regering ingeslagen weg. Veel mensen hebben een vriend des huizes, een goede buur of een ver familielid die voor hen zorgt, ... Die affectieve band zorgt ervoor dat burgers net aan die mensen graag iets willen nalaten, zonder dat hierop veel erfbelasting verschuldigd is. Tot nu toe kon dat niet tegen voordelige tarieven, wat werd gevoeld als oneerlijk. Daarom wil ik mensen nu wel die mogelijkheid geven. Ik zal, in navolging van het Vlaams Regeerakkoord, tegen 2021 een regeling voor de zogenaamde "vriendenerfenis" invoeren. Op die manier krijgen mensen de kans om een gedeelte van hun erfenis na te laten aan een goede vriend, ongeacht of die nu een verre verwant of niet-familielid

²¹ C. Hilber en T. Turner, 2014.

²² OECD (2019), *2019 Economic review of Belgium*; OECD (2015), *OECD Economic Surveys: Belgium 2015*, OECD Publishing, Paris.

is, en dit onder het meest gunstige regime. Deze goede vriend zal immers genieten van het tarief in de rechte lijn in plaats van de hogere tarieven in de zijlijn.

Ook de regeling rond duo-legaten zullen we afschaffen, waarbij we het zuiver altruïstisch element van die legaten herstellen en versterken met een tariefverlaging. Heel veel burgers hebben oprechte bedoelingen wanneer zij iets legateren aan goede doelen. Vaak zijn mensen ook emotioneel betrokken bij een concreet goed doel. Zij willen graag dat specifieke goede doel een duwtje in de rug geven. Dit wil ik dan ook, in navolging van het Vlaams Regeerakkoord, bijkomend ondersteunen door het bestaande tarief in de erfbelasting te verlagen.

Soms wordt er echter ook, specifiek vanuit het oogpunt van fiscale planning, gekozen voor een duo-legaat. De financiële bevoordeling van het goede doel wordt dan volledig ondergeschikt aan het fiscale voordeel voor de (eigenlijke) begunstigde van het duo-legaat. Dat onevenwicht wil ik dan ook, zoals voorzien in het Vlaams Regeerakkoord, herstellen.

In samenwerking met de Vlaamse minister, bevoegd voor cultuur, werken we ook een modernisering uit van de reeds bestaande regeling inzake de inbetalinggeving van kunstwerken om zo de collectie van de Vlaamse Gemeenschap met topstukken en sleutelwerken te verrijken.

Met deze Vlaamse Regering kiezen we ervoor om niet enkel de erfbelasting te hervormen maar **ook de** samenhang met de **schenkbelasting te bewaken**. Ik wil mensen graag het maximum aan rechtszekerheid bieden wanneer zij iets geschonken krijgen. Het is mijn overtuiging dat die rechtszekerheid het beste kan geboden worden wanneer een schenking wordt geregistreerd.

De zogenaamde "verdachte periode" van drie jaar in de erfbelasting wil mensen aanmoedigen om hun schenkingen te laten registreren. Als een schenking niet is geregistreerd, en de schenker overlijdt binnen de drie jaar, moet de begunstigde op die schenking erfbelasting betalen. Een verkorting van die verdachte periode zou mensen in de verleiding kunnen brengen om nog meer het risico te nemen hun schenking niet te laten registreren, met alle gevolgen van dien. Nochtans kan er voor de registratie van de schenking genoten worden van de meestal gunstigere tarieven in de schenkbelasting. De Vlaamse Regering heeft in het verleden immers steeds ingezet op het stimuleren van schenkingen, door lagere tarieven te bepalen in de schenkbelasting dan in de erfbelasting. Om mensen te ontraden onnodige risico's te nemen, zal ik de verdachte periode in de erfbelasting, conform het Vlaams Regeerakkoord, uitbreiden tot vier jaar. De nieuwe regels zullen van toepassing zijn vanaf 2021.

Schenken zonder registratie blijft mogelijk, maar met toepassing van de nieuwe verdachte periode van 4 jaar.

In navolging van het Vlaams Regeerakkoord zal ik via de verkeersfiscaliteit het wagenpark vergroenen zonder evenwel de belastingdruk te verhogen. Meer vervuilende wagens worden duurder, milieuvriendelijkere wagens goedkoper. Vanaf 2021 zal het wagenpark concreet verder worden vergroend door de invoering van de nieuwe Europese verbruiks- en emissietest voor voertuigen (WLTP) voor nieuw ingeschreven wagens.

Dit moet echter op een budgetneutrale manier gebeuren. Daarom zal de totale belastingdruk niet verhogen, maar geldt wel het principe uit het Europees vervoersbeleid van objectieve doorrekening, met name het principe van 'de vervuiler betaalt': meer vervuilende wagens zullen op het vlak van de verkeersfiscaliteit duurder worden, terwijl de aanschaf van meer milieuvriendelijke wagens fiscaal aantrekkelijker zal worden.

Doordat meer vervuilende voertuigen op fiscaal vlak duurder worden en dus minder snel zullen worden aangekocht, wordt hun aandeel in het totale wagenpark op termijn kleiner, wat de luchtkwaliteit in Vlaanderen ten goede zal komen. In overleg met de federale overheid en de andere gewesten onderzoeken we ook hoe we de bedrijfswagens versneld kunnen vergroenen.

Voor vrachtwagens die zwaarder zijn dan 3,5 ton werd in Vlaanderen op 1 april 2016 een kilometerheffing in de vorm van een belasting ingevoerd. Volgend jaar zal ik, in samenspraak met mijn collega, bevoegd voor mobiliteit en openbare werken, laten onderzoeken wat de

opportunities en juridische mogelijkheden zijn om de kilometerheffing om te vormen van een belasting naar een retributie. Het is daarbij de bedoeling om na te gaan of die omvorming optimalisaties kan opleveren en vooral ook extra investeringsmiddelen ten voordele van onze mobiliteit.

Daarnaast stelt het Vlaams Regeerakkoord dat ernaar gestreefd wordt om in overleg met de betrokken sector een deel van het vrachtverkeer via een verlaagd tarief van de kilometerheffing te sturen naar tijdstippen waarbij de intensiteit van personenwagens kleiner is. Concreet wordt gedacht aan een onderzoek naar hoe en waar we vrachtverkeer vooral 's nachts kunnen laten rijden in plaats van in de file-uren. Waar nodig, zal ik mijn collega, bevoegd voor mobiliteit en openbare werken, hierin ondersteunen voor wat betreft het fiscale aspect ervan.

Binnen de Vlaamse bevoegdheden benutten we de mogelijkheden **om ondernemingen in Vlaanderen ook fiscaal te ondersteunen.**

Om die reden zal niet worden geraakt aan de vrijstelling van onroerende voorheffing inzake investeringen in materieel en outillage, inclusief vervangingsinvesteringen. Ondernemingen moeten volgens mij blijvend ondersteund worden wanneer zij wensen te investeren in nieuw materieel en outillage omdat dit energiezuiniger en milieuvriendelijker is. Gelet op de belangrijke klimaatdoelstellingen die we moeten behalen, moeten we investeringen hierin aanmoedigen. Ook de koppeling van de vrijstelling aan de energiebeleidsovereenkomsten voor Vlaamse energie-intensieve industriële bedrijven blijft behouden.

De tijdelijke bijkomende vrijstelling van het resterend belastbaar kadastraal inkomen, bovenop de bestaande vrijstellingen, zal niet meer worden verlengd. De nieuwe Vlaamse Regering is van oordeel dat het bestaande instrumentarium reeds aanzienlijke efficiënte fiscale impulsen voorziet voor bedrijven die investeren in nieuwe energiezuinige en milieuvriendelijke bedrijfsuitrusting. Bovendien wordt het belastingkrediet voor het gewesttaandeel van de onroerende voorheffing in het voordeel van rechtspersonen, voor wat het gedeelte materieel en outillage betreft, behouden zoals hierna toegelicht.

Het belastingkrediet voor rechtspersonen zoals we dit vandaag kennen werd aanvankelijk ingevoerd als crisismaatregel met als doel het vrijstellen van die onroerende goederen die volledig worden ingezet ter realisatie van het maatschappelijk doel, en dus ter bevordering van het economisch verkeer. Het idee hierachter was dat de bijkomende – vrijgestelde – bedrijfsmiddelen konden worden ingezet voor het creëren, behouden of stimuleren van het werknemersbeleid van de desbetreffende ondernemingen. Bij uitstek werd hiervoor gedacht aan materieel en outillage, dat per definitie ingezet wordt ter realisatie van het maatschappelijk doel van de betreffende onderneming. De maatregel was aanvankelijk evenwel niet beperkt tot materieel en outillage, maar had dus ook betrekking op de gebouwinfrastructuur.

Ten tijde van het invoeren van de maatregel was het gewestelijk aandeel voor het deel materieel en outillage veel hoger, omwille van het feit dat er nog een aanzienlijk belastbaar kadastraal inkomen voor materieel en outillage bij de rechtspersonen aanwezig was. Er werd de afgelopen jaren sterk ingezet op een afbouw van het belastbaar kadastraal inkomen (KI) voor materieel en outillage, met succes. Ook de crisis is ten einde gekomen. Hierdoor kunnen bepaalde fiscale gunstregimes afgebouwd worden.

Daarom zal ik het belastingkrediet, conform hetgeen bepaald is in het Vlaams Regeerakkoord, met ingang van aanslagjaar 2020 terugbrengen tot zijn essentie, en enkel laten bestaan voor het zuiver materieel en outillage.

Meer algemeen zullen we voor wat de onroerende voorheffing betreft, deze belasting verder optimaliseren. Zo optimaliseren we diverse vrijstellingen in onroerende voorheffing voor onroerende goederen met een bepaalde bestemming. In het kader van die oefening zal ook werk gemaakt worden van een automatische toepassing van de bestaande vrijstelling voor sportinfrastructuur. Reeds in de voorgaande zittingsperiode is duidelijk geschetst welke gegevens er moeten aangeleverd worden vooraleer de vrijstelling automatisch kan worden toegekend. De vrijstelling is immers afhankelijk van de vervulling van een aantal voorwaarden.

Een automatische toekenning van een vrijstelling is dan ook maar mogelijk als de Vlaamse Belastingdienst over de nodige informatie, onder andere met betrekking tot de vervulling van die voorwaarden, beschikt. Die gegevens dienen aangeleverd en up-to-date gehouden te worden door het inhoudelijk bevoegde beleidsdomein. Het is nu zaak om in nauwe samenwerking met Sport Vlaanderen na te gaan hoe die gegevens automatisch aan de Vlaamse Belastingdienst kunnen worden aangeleverd. Een en ander hangt samen met de timing voor de hervorming van de sportinfrastructuurdatabank.

We bekijken, waar nodig in overleg met de minister van Handhaving, of controles efficiënter gevoerd kunnen worden.

Het Vlaams Regeerakkoord stelt een overheid voorop die performant en maximaal geautomatiseerd, slagkrachtig, transparant, burgergericht en toegankelijk is. Vanuit diezelfde filosofie moet worden onderzocht in welke mate efficiëntiewinsten te halen zijn door milieuheffingen (van bij OVAM en VMM/uit Omgeving) te centraliseren bij de Vlaamse Belastingdienst. Ook op andere vlakken zijn er efficiëntiewinsten te boeken. Zo zal ik de Wegeninspectie, in overleg met mijn collega, bevoegd voor mobiliteit en openbare werken, samenbrengen met de mobiele patrouilles bij de Vlaamse Belastingdienst, gezien zij beiden instaan voor de controle van zwaar vrachtvervoer.

De Vlaamse Belastingdienst heeft immers een jarenlange staat van dienst als het aankomt op het innen van belastingen en het uitvoeren van de nodige controles die hiermee gepaard gaan. Door de verschillende overnames van de "dienst van de belastingen" is de Vlaamse Belastingdienst uitgegroeid tot een moderne en efficiënte belastingadministratie. Daarnaast zet de Vlaamse Belastingdienst al jaren controleurs in voor de jaarlijkse verkeersbelasting en de belasting op inverkeerstelling en sinds de opstart van de kilometerheffing in april 2016 ook voor de controle op die heffing. Uit cijfers, vermeld in het jaarverslag van de Vlaamse Belastingdienst van 2018, blijkt bovendien dat die controles hun effect niet missen, vermits het percentage overtreders geleidelijk aan daalt.

Met het oog op een betere dienstverlening, administratieve vereenvoudiging en ook om ecologische beweegredenen wordt het principe van een "paperless office" verder uitgewerkt. De bedoeling is om maximaal gebruik te maken van het Portaal Fiscaliteit (POFI) voor alle contacten met de belastingplichtigen. De hoeveelheid aan data wordt binnen de geldende richtlijnen meer omgevormd tot kennis. Belastingplichtigen zullen onder meer online simulaties kunnen uitvoeren, de status van een aangifte kunnen opvolgen, toegang krijgen tot persoonlijke dossiers en informatieve video's raadplegen. Ook voor de backoffice wordt een gelijkaardige redenering toegepast, zodat onder andere aangiftes, controledossiers, rapporten, technische documentatie een doorgedreven automatische verwerking kennen.

In het kader van internationale gegevensuitwisseling heeft de federale overheid veel informatie gekregen over buitenlandse tegoeden. In het kader van een correctere inning streven we naar betere uitwisseling van deze informatie.

VI. BELEIDSVELD III. /ISE III. FINANCIËLE OPERATIES

1. Toelichting

Binnen het beleidsveld financiële operaties is er slechts één ISE. Onder dit ISE worden de taken opgenomen die verband houden met de werkzaamheden rond de financiële operaties, waaronder:

- De recurrente taken van het kas- schuld- en waarborgbeheer;
- Het schuld- en waarborgbeleid;
- Het beheer en de opvolging van de participaties;
- De financiering van de geconsolideerde entiteiten;
- Het actief risicomanagement (verzekeringspremies en pooling van de verzekeringen).

De beleidskredieten die aan dit ISE toe te wijzen zijn hebben betrekking op:

- Aflossing schuld;
- Financiering geconsolideerde entiteiten;
- Participaties;
- Rente op overheidsschuld.

2. Beleidsvisie

Vlaanderen wil de volgende jaren haar evenwichtige financieringsstrategie verder uitbouwen. Zo zal de Vlaamse overheid verder inzetten op het rechtstreeks financieren van de sociale huisvestingsmaatschappijen VMSW en VWF en het Oosterweelproject. Door veelvuldig op de kapitaalmarkt te komen, wil Vlaanderen ook verder een rentecurve voor de benchmarkuitgiftes uitbouwen.

Te vaak komen broodnodige investeringen in verkeersveiligheid en fietsinfrastructuur niet tot realisatie wegens aanslepende procedures of door te trage grondverwerving. In dat opzicht hervormen we de Dienst Vastgoedtransacties. Ook wordt een einddatum inzake onderhandelingen over grondverwerving bepaald zodat sneller kan overgegaan worden tot gerechtelijke onteigening.

Om de schuldevolutie de komende jaren onder controle te houden, besliste de vorige Vlaamse Regering om een nieuwe Vlaamse schuldnorm in te stellen. De Vlaamse overheid wil de schuld ook de volgende jaren onder controle houden door het blijvend honoreren van de twee doelstellingen zoals opgenomen in de conceptnota "Uitbouw van een nieuwe Vlaamse schuldnorm".

De gunstige rating die de Vlaamse overheid geniet (bij Moody's is er nog steeds een Aa2-rating tegenover de Aa3-rating voor de federale overheid), wil ik ook in de toekomst bewaken. Door het behoud van een gunstige rating vermijden we hogere rentekosten t.o.v. de gangbare marktrente.

Ook het behoud van een positieve netto-actiefpositie getuigt van een blijvend duurzaam begrotings- en financieel beleid.

Daarnaast wil ik inzetten op een verdere diversificatie van de investeerdersbasis via veelvuldige contacten met investeerders via onder meer roadshows. Tot slot streven we naar een goede mix binnen de financiering door gebruik te maken van verschillende financieringsinstrumenten. Hierbij zullen ook de duurzame obligaties een belangrijke rol blijven spelen. Via het uitgeven van duurzame obligaties zullen duurzame groene en sociale projecten gefinancierd worden in bijvoorbeeld de sociale huisvestingssector en de energiesector. Met de uitgiftes van 2018 en 2019 is immers gebleken dat door dit instrument veel nieuwe investeerders kunnen aangetrokken worden. Via een jaarlijks allocatie – en impactrapport wil Vlaanderen de investeerders op de hoogte houden van de duurzame projecten waarin ze geïnvesteerd hebben.

VII. BELEIDSVELD IV. /ISE IV. BOEKHOUDING

1. Toelichting

Binnen het beleidsveld boekhouding is er slechts één ISE. Onder dit ISE worden de taken opgenomen die verband houden met de werkzaamheden rond de boekhouding en financiële rapportering, waaronder:

- De verdere uitrol van het dienstencentrum Boekhouding;
- De financiële verwerking van de boekhouding van de klanten van het dienstencentrum Boekhouding;

- Alle taken die betrekking hebben op de financiële en boekhoudkundige controles op de entiteiten van de Vlaamse overheid;
- De opmaak van de jaarrekening voor de klanten van het dienstencentrum boekhouding;
- Het voorzien van een stabiel en betrouwbaar financieel systeem en financiële rapporteringsomgeving.

2. Beleidsvisie

Deze Vlaamse Regering wil een gezonde, slanke maar krachtige overheid zijn met een stevige dosis realisme, die elke euro omdraait. Bovendien moet onze Vlaamse overheid als een holding functioneren waarbij we de ondersteunende taken samenbrengen bij gespecialiseerde dienstverleners. Het onderscheid dat hierbij voorop gesteld wordt tussen enerzijds standaardtaken, die we centraal organiseren met aandacht voor klantensturing, en anderzijds maatwerk, dat decentraal blijft, is ook richtinggevend voor de taakstelling van het Dienstencentrum Boekhouding.

Het Dienstencentrum Boekhouding (DC Boekhouding) zal daarom uitgroeien tot een 'gedeeld dienstencentrum' waarbij meer oog is voor klantgerichtheid, zonder de kostenefficiëntie uit het oog te verliezen.

Het doel daarbij is om via het DC Boekhouding de ondersteunende functies rond boekhouding verder te blijven concentreren en versterken als schakel in een Vlaamse overheidsbrede procesketen, waarbij we de dienstverlening inrichten zodat die gericht is op de behoeften van de afnemers. Het structureel overleg tussen de drie dienstencentra wordt verdergezet en uitgediept waar nodig.

Om de kwaliteit en betrouwbaarheid van de boekhouding verder te verbeteren, zal ik diverse initiatieven nemen. Zo kan het DC Boekhouding de klant beter ondersteunen, informeren en opleiden omdat het resultaat van de boekhouding slechts betrouwbaar kan zijn indien dat ook geldt voor de ingevoerde gegevens.

Om de kwaliteit te garanderen, voorzie ik bovendien boekhoudkundige controles op de ingevoerde dossiers, zowel ex ante als ex post, voor zover als nodig. In de mate dat automatisering foute ingaven kan vermijden, zal controlewerk een steeds kleiner deel van de taken van het DC Boekhouding worden.

Om snel een betrouwbaar beeld van de financiële toestand te hebben, zal ik verder inzetten op periodieke afsluitingen en controles.

Daarnaast laat ik de dienstverlening verder uitbouwen door het boekhoudsysteem te laten evolueren tot een moderne ERP (Enterprise Resource Planning) tool, waarin boekhoudkundige processen worden geïntegreerd met logistieke flows. Zo zal in deze legislatuur het gebruik van artikels en de uitbouw van een voorraadmodule worden voorzien. Op die manier kan het aankoop- en financieel proces efficiënter en eenvoudiger verlopen voor de klant.

Uiteraard zal goed worden afgelijnd welke diensten en producten het dienstencentrum aanbiedt en welke zaken nog door de entiteit zelf opgenomen moeten worden. Niet alles kan ingebouwd worden in een financieel systeem. Welke diensten en producten wel worden geleverd door het DC Boekhouding zal beslist worden in overleg met de klant. Om duidelijkheid te geven wat we doen en wat niet, zal een update voorzien worden van de waterlijndiagrammen van het DC Boekhouding. Daarnaast zal ook de Service Level Agreement verder worden geconcretiseerd. Zo wordt duidelijker wat wordt verwacht van de klant en wat wordt verwacht van het DC Boekhouding. We voorzien een periodieke rapportering ten aanzien van het voorzitterscollege dat toekijkt op de goede werking van het holdingmodel.

De focus ligt evenwel niet alleen op de kwaliteit, ook de efficiëntie moet verhogen. Die verhogen we door te focussen op standaardisatie en eenvormigheid. Gestandaardiseerde processen bieden immers tal van voordelen. Door te standaardiseren wordt schaalgrootte gecreëerd en kan de software op veel efficiëntere wijze up-to-date gehouden worden. Verder kunnen optimalisaties makkelijker doorgevoerd worden en kunnen automatisaties in één keer ontwikkeld en geïmplementeerd worden. Dit zorgt voor grotere kostenefficiëntie binnen de Vlaamse Overheid. Standaardisatie heeft ook als voordeel dat een snellere en correctere dienstverlening mogelijk is. Als de opdracht onmiddellijk terecht komt bij degene met de meeste kennis van zaken, wordt verdere specialisatie mogelijk. Bovendien zorgen de gestandaardiseerde processen voor meer transparantie door een hogere vergelijkbaarheid. De rapporten worden voor alle klanten volgens dezelfde definities opgemaakt.

Standaardiseren en focussen op eenvormigheid wil niet zeggen dat we geen aandacht hebben voor de klant. Het klantgericht werken wordt ingebed in alle geledingen van het dienstencentrum.

Door het oprichten van een Strategische stuurgroep Dienstencentrum Boekhouding wordt ingezet op transparantie in investeringen en kosten voor het Voorzitterscollege en de leidend ambtenaren. Ook hier zal afgesproken worden welke producten en diensten het dienstencentrum aanlevert en wat door de klant dient opgenomen te worden.

Daarnaast zet ik verder in op de uitbouw van het accountmanagement. Door het inschakelen van accountmanagers beschikt de klant over één aanspreekpunt bij wie hij of zij met al zijn vragen over financiën terecht kan. We willen de klanttevredenheid verder verhogen en bewaken dat als eindwerk een betrouwbare boekhouding en jaarrekening bekomen wordt. De te leggen accenten die ik daarbij voor ogen heb zijn onder meer het verder verbeteren van de communicatie naar de betrokken entiteiten, het begeleiden en sensibiliseren van budgethouders en financieel verantwoordelijken zodat ze de boekhouding en uitvoeringsrapportering kunnen gebruiken als beleidsinstrument bij financiële beslissingen en het verduidelijken en concretiseren van de Service Level Agreement tussen het DC Boekhouding en de klant, zodat voor iedereen helder is wie verantwoordelijk is voor wat en hoe dit wordt opgevolgd.

Het DC Boekhouding zal er ook op toezien dat instappende entiteiten alsook fuserende of splitsende entiteiten voldoende begeleiding krijgen. De financiële verwerking mag niet lijden onder de organisatorische transitie en een correcte verwerking van financiële transacties naar de leverancier moet gegarandeerd blijven.

Het sluitstuk van een begrotingsjaar is de uitvoering van de begroting en de jaarrekening. In de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën (VCO) wordt voorzien dat de geconsolideerde rekening uiterlijk 21 mei na het afsluiten van de boekhouding voor certificering aan het Rekenhof moet worden voorgelegd. Concreet betekent certificering dat het Rekenhof zich vanaf het boekjaar 2020 zal uitspreken over het al dan niet getrouw beeld van de jaarrekening. Een getrouw beeld staat synoniem voor een transparante en correcte boekhouding.

Om de toets van certificering met goedkeurende verklaring bij de jaarrekening te doorstaan, is, ondanks de geleverde inspanningen, toch nog een weg af te leggen. Daarom werkt het Departement Financiën en Begroting verder om de interpretatie van regelgeving te verbeteren door onder meer de handleiding over de boekhoudregels te vervolledigen en te verfijnen en eventuele interpretatieverschillen te laten uitklaren bij de Vlaamse Adviescommissie voor Boekhoudkundige Normen.

VIII. LIJST MET AFKORTINGEN

BBP: Bruto Binnenlands Product
CAO: Collectieve Arbeidsovereenkomst
CPI: Consumptie Prijs Index
DAB: Diensten met Afzonderlijk Beheer
DC boekhouding: Dienstencentrum Boekhouding
ERP: Enterprise Resource Planning
HRF: Hoge Raad van Financiën
IER: Ingrijpende Energetische Renovatie
ISE: Inhoudelijk Structuur Element
KI: Kadastraal Inkomen
MINA: Fonds voor Preventie en Sanering inzake Leefmilieu en Natuur
OESO: Organisatie voor Economische Samenwerking en Ontwikkeling
OVAM: Openbare Vlaamse Afvalstoffenmaatschappij
POFI: Portaal Fiscaliteit
VCO: Vlaamse Codex Overheidsfinanciën
VIF: Vlaams Infrastructuurfonds
VMM: Vlaamse Milieumaatschappij
VMSW: Vlaamse Maatschappij voor Sociaal Wonen
VWF: Vlaams Woningfonds
WLTP: Worldwide harmonized Light vehicles Test Procedure

IX. BIJLAGE REGELGEVINGS- EN DECREETSEVALUATIEAGENDA

1. Regelgevingsagenda

Dit is een uittreksel uit de regelgevingsagenda op datum van 30 oktober 2019.

BELEIDSVELD I./ ISE I. BUDGETTAIR BELEID

Decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de aanpassing van de begroting 2019

Omschrijving:

In het programmadecreet begrotingsaanpassing 2019 zijn geen wijzigingen opgenomen voor beleidsdomein FB.

Meest recente status:

- 2019 - tweede jaarhelft: Op schema

Duiding bij status: Het voorontwerp van decreet is op 18 oktober 2019 principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering.

Programmadecreet begrotingsopmaak 2020

Omschrijving:

In het programmadecreet begrotingsopmaak 2020 zijn de volgende wijzigingen relevant voor beleidsdomein FB:

- Aanpassing belastingvermindering PB voor diensten- en wijkwerken-cheques
- Uitdoving geïntegreerde woonbonus vanaf 2020
- Verlaging verkooprecht voor enige gezinswoning vanaf 2020
- Aanpassing tarieven kilometerheffing vrachtwagens vanaf 1 juli 2020
- Wijzigingen gewestelijk belastingkrediet rechtspersonen in onroerende voorheffing
- Bevriezing index subsidies

Meest recente status:

- 2019 - tweede jaarhelft: Op schema

Duiding bij status: Het voorontwerp van decreet is op 18 oktober 2019 principieel goedgekeurd door de Vlaamse Regering.

Programmadecreet begrotingsaanpassing 2020

Omschrijving:

Programmadecreet begrotingsaanpassing 2020.

Meest recente status:

- 2019 - tweede jaarhelft: Nog niet opgestart

Duiding bij status: Indiening in het Vlaams Parlement is voorzien voor uiterlijk 30 april 2020 (en bij een eventuele tweede begrotingsaanpassing later in 2020).

Programmadecreet begrotingsopmaak 2021

Omschrijving:

Programmadecreet begrotingsopmaak 2021.

Meest recente status:

- 2019 - tweede jaarhelft: Nog niet opgestart

Duiding bij status: Indiening in het Vlaams Parlement is voorzien voor uiterlijk 28 oktober 2020.

Programmadecreet begrotingsaanpassing 2021

Omschrijving:

Programmadecreet begrotingsaanpassing 2021.

Meest recente status:

- 2019 - tweede jaarhelft: Nog niet opgestart

Duiding bij status: Indiening in het Vlaams Parlement is voorzien voor uiterlijk op 30 april 2021 (en bij een eventuele tweede begrotingsaanpassing later in 2021).

Programmadecreet begrotingsopmaak 2022

Omschrijving:

Programmadecreet begrotingsopmaak 2022.

Meest recente status:

- 2019 - tweede jaarhelft: Nog niet opgestart

Duiding bij status: Indiening in het Vlaams Parlement is voorzien voor uiterlijk 28 oktober 2021.

Programmadecreet begrotingsaanpassing 2022

Omschrijving:

Programmadecreet begrotingsaanpassing 2021.

Meest recente status:

- 2019 - tweede jaarhelft: Nog niet opgestart

Duiding bij status: Indiening in het Vlaams Parlement is voorzien voor uiterlijk op 30 april 2022 (en bij een eventuele tweede begrotingsaanpassing later in 2022).

Programmadecreet begrotingsopmaak 2023

Omschrijving:

Programmadecreet begrotingsopmaak 2023.

Meest recente status:

- 2019 - tweede jaarhelft: Nog niet opgestart

Duiding bij status: Indiening in het Vlaams Parlement is voorzien voor uiterlijk 28 oktober 2022.

Programmadecreet begrotingsaanpassing 2023

Omschrijving:

Programmadecreet begrotingsaanpassing 2023.

Meest recente status:

- 2019 - tweede jaarhelft: Nog niet opgestart

Duiding bij status: Indiening in het Vlaams Parlement is voorzien voor uiterlijk op 30 april 2023 (en bij een eventuele tweede begrotingsaanpassing later in 2023).

Programmadecreet begrotingsopmaak 2024

Omschrijving:

Programmadecreet begrotingsopmaak 2024.

Meest recente status:

- 2019 - tweede jaarhelft: Nog niet opgestart

Duiding bij status: Indiening in het Vlaams Parlement is voorzien voor uiterlijk 28 oktober 2023.

Programmadecreet begrotingsaanpassing 2024

Omschrijving:

Programmadecreet begrotingsaanpassing 2024.

Meest recente status:

- 2019 - tweede jaarhelft: Nog niet opgestart

Duiding bij status: Indiening in het Vlaams Parlement is voorzien voor uiterlijk op 30 april 2024.

BELEIDSVELD II./ ISE II. FISCALITEIT

Decreet houdende omzetting van richtlijn 2017/1852/EU van de raad van 10 oktober 2017 betreffende mechanismen ter beslechting van belastinggeschillen in de Europese Unie

Omschrijving:

Omzettingsdecreet voor richtlijn 2017/1852/EU.

Meest recente status:

- 2019 - tweede jaarhelft: Kleine afwijking

Duiding bij status: Het voorontwerp van decreet werd voor de tweede keer principiële goedgekeurd door Vlaamse Regering van 19 juli 2019.

Verder worden nog decreetsbepalingen (en desgevallend bijhorende uitvoeringsbepalingen) voorzien voor volgende beleidsinitiatieven:

- 1. Diverse fiscale bepalingen (fiscaal-technische aanpassingen)**
(inwerkingtreding voorzien vanaf medio 2020; indiening ontwerp van decreet in Vlaams Parlement voorzien in voorjaar 2020)
- 2. Omzetting van Richtlijn (EU) 2018/822 van de Raad van 25 mei 2018 tot wijziging van Richtlijn 2011/16/EU wat betreft verplichte automatische uitwisseling van inlichtingen op belastinggebied met betrekking tot meldingsplichtige grensoverschrijdende constructies (DAC 6)**
(inwerkingtreding voorzien vanaf juli 2020; indiening ontwerp van decreet in Vlaams Parlement voorzien in voorjaar 2020)
- 3. Diverse hervormingen inzake de erfbelasting, m.n. vriendenerfenis, goede doelen en verlenging verdachte periode naar 4 jaar**
(inwerkingtreding voorzien voor overlijdens vanaf medio 2020; indiening ontwerp van decreet in Vlaams Parlement voorzien in voorjaar 2020)
- 4. Invoering van de Vlaamse jobbonus**
(inwerkingtreding voorzien vanaf 2021; indiening ontwerp van decreet in Vlaams Parlement voorzien in najaar 2020)
- 5. Verdere vergroening van de jaarlijkse verkeersbelasting en de belasting op de inverkeerstelling via de invoering van de nieuwe Europese verbruiks- en emissietest voor voertuigen (WLTP)**
(inwerkingtreding voorzien vanaf 2021; indiening ontwerp van decreet in Vlaams Parlement voorzien vanaf medio 2020)
- 6. Modernisering van de regeling inzake de inbetalinggeving van kunstwerken voor de erfbelasting**
(timing nog niet bekend)
- 7. Samenvoegen wegeninspectie met de mobiele patrouilles bij de Vlaamse Belastingdienst**
(timing nog niet bekend)
- 8. Verdere aanpassingen aan de schenkbelasting**
(timing nog te bepalen indien het initiatief weerhouden wordt)
- 9. Wijzigingen aan de kilometerheffing voor vrachtwagens**
(timing nog te bepalen indien het initiatief weerhouden wordt)
- 10. Inkanteling milieuheffingen bij de Vlaamse Belastingdienst**
(timing nog te bepalen indien het initiatief weerhouden wordt)

BELEIDSVELD III. /ISE III. FINANCIËLE OPERATIES

/

BELEIDSVELD IV. /ISE IV. BOEKHOUDING

/

2. Decreetsevaluatie-agenda

BELEIDSVELDOVERSCHRIJDEND

1. Decreetsevaluatie van het decreet van 29 maart 2019 houdende de Vlaamse Codex Overheidsfinanciën (Belgisch Staatsblad van 29 mei 2019)

Indicatieve timing: de evaluatie wordt opgestart uiterlijk in voorjaar 2021.

BELEIDSVELD I./ ISE I. BUDGETTAIR BELEID

/

BELEIDSVELD II./ ISE II. FISCALITEIT

1. Decreetsevaluatie van het decreet van 10 februari 2017 houdende een tijdelijke Vlaamse fiscale regularisatie (Belgisch Staatsblad van 23 februari 2017)

Indicatieve timing: gezien het eindigen van de indieningstermijn voor regularisatieverzoeken op 31 december 2020, wordt de evaluatie van de Vlaamse fiscale regularisatie opgestart vanaf begin 2020. Zodoende kan tijdig geanalyseerd worden of het wenselijk is om de regularisatie effectief te laten aflopen eind 2020.

2. Decreetsevaluatie van diverse hervormingen binnen de mobiliteitsfiscaliteit

Deze evaluatie omvat onder meer de volgende decreten:

- decreet van 16 juni 2017 houdende wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, wat betreft de vergroening van de verkeersfiscaliteit voor lichte vracht en oldtimers (Belgisch Staatsblad van 4 juli 2017);
- decreet van 22 december 2017 houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2018 (Belgisch Staatsblad van 29 december 2017). In dit decreet is onder meer het nieuwe boetesysteem van de kilometerheffing opgenomen.

Indicatieve timing: de evaluatie wordt opgestart vanaf begin 2021.

3. Decreetsevaluatie van diverse hervormingen binnen de woonfiscaliteit

Deze evaluatie omvat de volgende decreten

- het decreet van 18 mei 2018 houdende wijziging van de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013, wat betreft de hervorming van het verkooprecht en vereenvoudigingen in de registratiebelasting (Belgisch Staatsblad van 28 mei 2018);

Indicatieve timing: de evaluatie van dit decreet wordt begin 2020 opgestart.

- het decreet houdende bepalingen tot begeleiding van de begroting 2020 (nu in ontwerpfasen), meer bepaald de afdelingen die betrekking hebben op de verlaging van het verkooprecht en de uitdoving van de geïntegreerde woonbonus.

Indicatieve timing: de evaluatie van dit decreet wordt in 2023 opgestart.

4. Decreetsevaluaties wat betreft de Vlaamse fiscale voordelen voor beschermde goederen

Deze evaluatie omvat de volgende decreten

- het decreet van 21 april 2017 houdende wijziging van het Onroerend Erfgoeddecreet van 12 juli 2013 en de Vlaamse Codex Fiscaliteit van 13 december 2013 wat betreft de vermindering van het verkooprecht en de schenkbelasting voor beschermde monumenten (Belgisch Staatsblad van 4 mei 2017);

- het decreet van 20 april 2018 houdende wijziging van het wetboek van de inkomstenbelastingen 1992 wat betreft vermindering van de personenbelasting voor uitgaven voor beschermde goederen (Belgisch Staatsblad van 16 mei 2018).

Indicatieve timing: de evaluatie wordt in de tweede helft van deze zittingsperiode opgestart.

5. Decreetsevaluatie van het wijzigingsdecreet Vlaamse Codex Fiscaliteit van 8 december 2017 met regeling van de invordering van niet-fiscale schuldvorderingen (Belgisch Staatsblad van 14 december 2017)

Indicatieve timing: de evaluatie wordt later deze zittingsperiode opgestart.

BELEIDSVELD III. /ISE III. FINANCIËLE OPERATIES

/

BELEIDSVELD IV. /ISE IV. BOEKHOUDING

/